

ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ

Вчитель трудового навчання,

корекційно-розвиткових занять Тімоніна Н.П.

Доведено, що 95% інформації про оточуючий світ мозок отримує через зір. Порушення у діяльності зорового аналізатора викликають у дитини труднощі у пізнавальній діяльності, орієнтуванні, фізичному розвитку. Тому корекція зорових та психофізичних недоліків сліпих та слабозорих дітей є першочерговим етапом всього навчально-виховного процесу спецшколи і повинна реалізовуватися педколективом на протязі всього перебування дитини в школі. Все це створює умови для оволодіння знаннями на рівні програмових вимог, тобто від результату корекційної роботи багато в чому залежить результативність засвоєння програмового матеріалу та формування гармонійно розвиненої особистості.

Проведення корекційних занять здійснюється з урахуванням особливостей розвитку дітей, що мають зорові вади, дотримуючись диференційованого підходу (індивідуальні особливості зорової паталогії) і проводяться відповідно до навчального плану, який був розроблений мною за рекомендованою програмою «Комплексна реабілітація незрячих учнів», 2006р. у формі групових занять, які спрямовані насамперед на формування зорового сприймання та зорового орієнтування, розвиток всіх збережених аналізаторів, розвиток пізнавальних інтересів та розумових здібностей дитини у всіх видах діяльності.

Особливості проведення корекційних занять.

- 1) Починати заняття необхідно із зорової гімнастики на розслаблення.
- 2) Будувати заняття потрібно поступово, ускладнюючи завдання, чергуючи завдання, спрямовуючи погляд то в далину, то на близьку відстань(1 фронт., 1 індивід., 1 фронт., 2 індивід.).
- 3) Закінчувати заняття бажано на розвиток дрібної моторики та зорових функцій (ціле з частини, малювання по крапках, обводки, трафарети, розфарбовування).
- 4) Після першої половини необхідно поводити фізкультхвилинку (бажано по темі) та зорову гімнастику.
- 5) Кількість завдань на корекційних заняттях залежить від вікової категорії дітей.
  - 1-й клас: 3 - 4;
  - 2-4 клас: 4 - 5;
  - 5-6 клас: 5 - 7.
- 6) В кінці заняття провести підсумок, що сподобалось дітям, оцінити діяльність дітей.

Типи корекційних занять.

- 1) Формування предметних уявлень (ФПУ) – об'єкт, його основні ознаки.
- 2) Формування сенсорних еталонів (ФСЕ) – більш поглиблене вивчення основних ознак предмета (колір, величина, форма).
- 3) Орієнтування в просторі (ОВП) – орієнтування у великому та малому просторі.
- 4) Сприйняття сюжетного зображення (ССЗ) – формування уміння послідовного опису зображеного на картині.
- 5) Сприйняття мімічних та пантомімічних дій (СМПД) – міміка і поза людини, розрізняти настрої та відобразити їх.
- 6) Формування предметно-практичних дій (ФПП) – предметно-практичні уміння і навички дітей.
- 7) Узагальнюючі заняття (УЗ) – використання елементів всіх типів занять.

Гарним засобом здійснення корекції вад розвитку є дидактичні ігри та вправи – це шлях до пізнання світу, в якому вони живуть. Зміст їх багатоплановий тому на кожне заняття обираю ті вправи та ігри відповідно темі, які б гарантували результативність корекційної діяльності. На своїх заняттях приділяю велику увагу розвитку *зорового сприймання та зорової орієнтації* (миттєвість, одночасність, цілісність образу). А це можливо в разі розвитку та корекції:

- *сенсорних еталонів* (колір, форма, величини та їх співвідношення, дотикові, слухові, смакові відчуття);
- *дрібної моторики пальців рук*, співдружності у роботі рук та очей – невід'ємний аспект у корекції зорового сприймання. Ще І.М.Сеченов писав «Рука вчить око» Ці вправи сприяють не тільки розвитку дрібних м'язів руки, координації рухів в мікро-макроорієнтації, а й мислення, мовлення. Це дидактичні вправи з мозаїкою, піраміди, лото, «Склади ціле з частин», конструктор, ліпка, аплікація;
- *зорово-мовні вправи*. Вади зору часто поєднуються з мовними. Збіднений зоровий досвід - збіднений мовленнєвий запас. Тому мови треба навчати і на корекційних заняттях. Саме ці вправи («Встанови правильну відповідність», «Вірно – невірно», «Збери слово», «Визнач за описом» тощо) спрямовані на корекцію як мовних так і зорових знань і уявлень про оточуючий світ, розвиваються лексичні, граматичні, звукові, мовні навички, удосконалюється увага, мислення, пам'ять. Водночас під час основного слухового навантаження зоровий аналізатор залишається у стані спокою, що знімає стан акомодатії (здатності ясно бачити предмети, які знаходяться на різній відстані від нього);
- *сприйняття мімічних та пантомімічних дій, формування предметно-практичних дій*. Діти знайомляться з мімікою та позою людини, вчать розрізняти настрої та відобразити їх за допомогою

обличчя і рухів, розвиток емоційно-вольової сфери (імітація предметів, явищ, моделювання ситуацій, ситуаційні діалоги).

Всі ці вправи доцільні до чергування зорового навантаження та релаксації з метою охорони зору, зміни різних видів діяльності.

Тільки спеціальна корекційно – виховна робота в тісному зв'язку з лікувально-відновлювальною, систематична спільна робота всього педколективу дає можливість розвивати, вправляти, коригувати зорові та інші вади розвитку наших учнів. Робота з дітьми з вадами зору має свої особливості, часто вимагає особливого підходу, терпіння, тому керуємось словами відомої людини минулого століття Елен Келлер «Не думайте про сьогоднішню невдачу, а подумайте про завтрашній успіх».